

BOAS OG RUT: EN FAST GRUNNVOLL

Bakgrunnsstoff *Rut 1-4*

Minnevers “Dit du går, vil jeg gå, og der du bor, vil jeg bo. Ditt folk er mitt folk, og din Gud er min Gud. Der du dør, vil jeg dø, og der vil jeg begravnes.” (*Rut 1,16.17*).

Helt fra syndefallet i Edens hage til dyrets merke ved verdens ende tegner Skriften et ganske dystert bilde av menneskeheten. Guds ord pynter ikke på historien. Gjennom hele Bibelen skildres mennesket slik det er.

Midt i alt dette finner vi Ruts bok og den håndfull av mennesker som der omtales, mennesker preget av mot, overbevisning, tro, mennesker som var lojale og uselviske. Hvor kom de fra?

Forholdet mellom Boas og Rut står i skarp kontrast til den urolige samtiden under dommerne, en tid da man ikke hadde noen konge og alle gjorde slik de fant det for godt. Men moabit-ten Rut la for dagen den høyest tenkelige hengivenhet mot sin sørgende svigermor og Israels Gud. Og Boas er konsekvent i sin godhet. Livet hadde lagt mange skjær i veien, men historien om Rut viser hvordan den rette innstillingen kan overvinne hindringer.

Ukeoversikt Hos Rut og Boas finner vi mange trekk som bidrar til å legge en solid grunnvoll for et vellykket ekteskap eller for et liv i gjennomført troskap.

SØNDAG**Familiesaker**

Det hender at vi støter på godhet, tro, hengivenhet og uselvishet der vi minst venter det. Familieforholdene i Ruts bok kunne lett ha brutt sammen. I stedet gir de oss noe å strebe etter.

Les Rut 1 og svar på følgende spørsmål ut fra det du leste:

1. Hvilke likhetstrekk finner vi her med enkelte som er nevnt tidligere i Bibelen? Rut 1,1, sammenlign med 1 Mos 12,10; 26,1.

2. Hvilke tegn finner du på at det var et godt forhold mellom alle i familien når du leser Rut 1? Hvordan kom dette gode forholdet til syne?

3. Les det No'omi sier i Rut 1,8.15.20.21. Hva lærer vi om henne?

Dette må ha vært litt av en familie: man skulle ikke tro at en hebraisk svigermor kunne få et så godt forhold til to “hedenske” svigerdøtrer. I utgangspunktet fortøner det seg som et håpløst foretagende.

Likevel er den omsorgen de viste hverandre ganske enorm. Vi vet ikke hvordan de hadde det hjemme, men de må helt tydelig ha hatt noe som mange kunne ha bruk for.

Til ettertanke **Hvor lojal er du mot dem som omgir deg? Hvordan kan du lære å tenke mindre på deg selv og mer på andres behov?**

MANDAG

Ruts hengivenhet

Hva kan vi si om Ruts personlighet ut fra Rut 1? Hvilken grunn har vi til å gå ut fra at hun trodde på Israels Gud?

Rut viste en enorm hengivenhet overfor sin svigermor. Det at Orpa snudde og gikk hjem igjen gjorde det nok ikke lettere for Rut å gå med svigermoren. No’omi pekte på henne og sa: “[Hun] har vendt tilbake til sitt folk og sin gud. Snu du også, og følg henne!” (*Rut 1,15*). Det var da Rut kom med sin berømte uttalelse om at hun ønsket å tilhøre Israels folk. Hun må ha sett noe hos dem og deres Gud som hun fant tiltrekkende. Og det til tross for at No’omi ikke synes å ha vært noen utpreget aggressiv evangelist.

Hva ser vi her som viser at No’omi, i alle fall i en viss forstand, ikke var noe godt vitne for Herren?

I Rut møter vi en moabitt som ville tilhøre Israels folk enda israelittene var mer positivt innstilt til både edomitter og egyptere enn moabitter. Edomitter og egyptiske barnebarn (tredje generasjon) kunne få slippe til i Herrens forsamling (5 Mos 23,7.8). Men ingen etterkommer av ammonitter eller moabitter kunne få tre inn i Herrens forsamling, ikke engang i tiende slektsledd (vers 3), men dette er ikke noe forbud mot å gifte seg med en av dem, og det betyr heller ikke at de er utestengt fra frelsen. Rut velger No'omis Gud som sin, og til gjengjeld viser Gud henne sin velvilje på så mange måter.

Til ettertanke **Betrakt ditt eget liv, din egen menighet og ditt forhold til andre og til Herren. Er det noe som kan gjøre at andre blir tiltrukket av din menighet og din Gud? Hva da? Hva sier svaret om deg selv og din menighet? Snakk sammen om dette på sabbaten.**

TIRSDAG

Boas

Så langt har vi sett mye hos Rut som viser at hun har en god personlighet og er både trofast og hengiven. Men et par består av to. Så nå skal vi møte Boas.

Les Rut 2,1-12. Hva lærer vi her om Boas som person? Hva særpreger ham?

Da Boas fant ut hvem den unge kvinne var som sanket aks på åkrene hans var, gjorde han flere ting som viste omtanke. Han (1) oppmuntret henne til å fortsette å sanke aks på åkrene hans; (2) beroliget henne med at han hadde gitt mennene beskjed om å la henne være i fred; (3) sørget for at hun hadde tilgang på vann og (4) gav henne åndelig oppmuntring.

Les Jak 2,14-17. Hvordan legger Boas disse prinsippene for dagen? Hva kan vi lære dette?

Boas forsøkte å unngå at Rut skulle føle seg som en tigger (*Rut 2,13-23*). Ved måltidene ba han henne spise sammen med skurd-folkene hans. Hun fikk brød som hun dykket i vineddik, og han gav henne så mye ristet korn at det ble noe til overs. Han gav sine menn beskjed om å la henne være i fred selv om hun sanket aks blant kornbåndene, og han sa til og med at de skulle dra løs aks fra kornbåndene så hun kunne få plukke dem opp. Rut fikk med seg mer hjem enn man kunne klare med hardt arbeid. Det vitnet om gavmildhet. I tillegg ba Boas henne holde lag med folkene hans til de var ferdige med kornhøsten.

Til ettertanke Tenk hva et vennlig ord kan bety for et menneske! Hvor rask er du til å rose folk i dine omgivelser? Vær knipen med kritikk, men raus med ros.

ONSDAG

Forslaget

Les Rut 3. Hvilke edle karaktertrekk legger de involverte for dagen? Hvordan kom disse karaktertrekkene til uttrykk i Jesu liv?

Når vi leser Bibelen, må vi være klar over at handlingen foregår i en kulturell sammenheng. Gud legger frem store og evige sannheter i sitt ord, men de kommer til oss gjennom mennesker som lever og opptrer i sin egen kultur – en kultur som ofte kan

virke svært så fremmedartet for mennesker fra en annen kultur.

Hvilke kulturelle trekk finner du i dette kapitlet som ikke forekommer i din egen kultur?

Det skjedde i nattens mulm og mørke, men forslaget kunne blitt svært pinlig for Rut. En eller annen kunne ha sett henne, og så ville landsbysladderer fått fritt spillerom. Boas kunne ha takket nei. Men Boas viser straks hvor omtenkstom han var og beroliget henne. Han opptrådte som om hun gjorde ham en tjeneste ved å velge ham i stedet for en yngre mann. Så lovte han å gjøre det hun ba ham om. Til slutt sendte han henne tilbake til No'omi, nedlesset med mat. Han sørget også for at hun ikke ville bli utsatt for noen falske anklager etter sitt besøk hos ham.

Til ettertanke Les gjennom Rut 3 en gang til og legg merke til de forskjellige karaktertrekkene som Rut, No'omi, og Boas legger for dagen. Hvor klart kommer disse karaktertrekkene til syne i ditt liv? Hvilke problemer og utfordringer står du overfor hvor du vil trenge disse karaktertrekkene? Ta deg tid til å tenke gjennom det som ligger foran og hvordan du ved Guds nåde kan gjøre det som er rett.

TORSDAG

Gjenløsning

Les Rut 4. Hva ble resultatet av dette ekteskapet mellom en jøde og en ikke-jøde?

Gjennløsningen er kanskje det viktigste temaet i Ruts bok. Forskjellige former av det hebraiske ordet forekommer minst 23 ganger i disse fire kapitlene. Boas oppfyller løsningsmannens rolle for No'omi og hennes avdøde mann og sønn. David skulle gjenvinne det Israel hadde tapt i tiden etter Josva, og Jesus, som også var en av etterkommerne, tilveiebrakte frelse for hele menneskeheten (Gal 4,5, 1 Pet 1,18; Åp 5,9).

Hva var løsningsmannens oppgave? 3 Mos 25,25; 47-49; 4 Mos 35,18.19; 5 Mos 25,5.6.

Skikken med at en mannlig slektning skulle gifte seg med den dodes enke og slik skaffe ham en arving, var kjent også i andre land i oldtidens Midtøsten. 5. Mosebok 25,5 viser at denne skikken i Israel bare gjaldt brødre som bodde sammen. Juda forsøkte å få sin andre sønn til å gjøre dette. Boas oppfylte ikke vilkårene i 5. Mosebok 25, men det er tydelig at man utvidet anvendelsen av prinsippet, og det etter hvor nære slektninger man var.

No'omi hadde ikke solgt familieeiendommen, men når og hvis den ble til salgs, ville de nærmeste slektningene ha førsteretten til å kjøpe den så den kunne bli i familien. Den som skulle gjennløse den, måtte også gifte seg med Rut og slik gi hennes døde mann Maklon en arving.

Det var ikke helt problemløst å fylle rollen som løsningsmann. Dersom han bare fikk ett barn, og det var Ruts barn, ville hans eiendom gå videre i Maklons navn. Derfor åpnet loven for at den nærmeste slektningen kunne avslå å gjøre det som var forventet av ham. Men det er alltid noe som nektet å gjennløse sin slektnings eiendom, måtte gjennom en ydmykende seremoni (se 5 Mos 25,7-10).

Til ettertanke Som sagt utspiller Bibelens handlingsforløp seg i en kulturell sammenheng som ofte kan være vanskelig å forstå fullt ut for mennesker fra en annen kultur. Men når det er sagt, tar denne boken opp visse forpliktelser som burde gjelde for alle familierforhold? Hva slags forpliktelser er det, og hvor langt har du lykkes i å oppfylle dem?

FREDAG

Videre studium

Les avsnittet “Passer vi sammen?” i *Det kristne hjem*, side 62-64 (AH:83-86).

Da historien begynte, var sjansene for at Rut skulle komme til å gifte seg med Boas minimale. Mange “tilfeldigheter” skulle føre til at de møttes og ble gift. (1) Det måtte bli hungersnød i Juda, for ellers ville ikke Elimeleks familie ha forlatt Betlehem. (2) (De måtte velge å søke tilflukt i Moab, og ikke et av de andre nabolandene (f.eks. Egypt eller Edom), om de skulle treffe Rut. (3) Det måtte finnes egnede ungarer i No’omis familie som kunne gifte seg med Rut. (4) Mannen måtte dø før Rut kunne gifte seg på nytt. (5) Hungersnøden i Juda måtte ta slutt så No’omi ville vurdere å reise hjem. (6) Rut måtte bestemme seg for å bli med No’omi. (7) Rut måtte sanke aks i Boas’ kornåker. Bibelen tegner konsekvent et bilde der Guds hånd kan ses overalt og at alt det som skjer, det skjer med Guds forutviten. For dem som elsker Gud og lar ham få førsteplassen, vil alt vende seg til det gode (*Rom 8,28*). Denne historien er så absolutt et eksempel på dette prinsippet.

Spørsmål til drøftelse

1. Se hvordan No’omi reagerer i Rut 1,19-21. Sammenlign dette med det hun sier i Rut 2,20. Hvorfor er det så vanlig å reagere slik? Men hva er galt med hennes “teologi”?
2. Snakk sammen i gruppen om svarene deres på tirsdagens siste spørsmål. Hva sier svarene om dere selv og deres menig-

het? Hva er det i deres menighet som vil virke tiltrekkende på folk? Hva er det som kan virke frastøtende? Hvilke praktiske tiltak kan settes i verk for å gjøre menigheten mer tiltrekkende slik at folk vil ønske å møte den Gud dere tror på? Hvordan kan dere i gruppen bidra til gjennomføringen av de nødvendige endringene?

3. Snakk sammen om deres kultur og hvordan den takler familieforhold. Hva er det i kulturen som styrker disse relasjonene? Hva er det som motarbeider dem? Hva kan dere gjøre så andre blir mer klar over sine plikter overfor sine familiemedlemmer?

Sammendrag Selv om det var visse sider ved deres situasjon som ikke var ideelle med tanke på ekteskap, hadde Rut og Boas det som skulle til for å få et godt og sterkt samliv. Begge viste omsorg og vilje til å dele, og begge var oppsatt på å holde seg til Gud.